

INNOVÁCIÓS RENDSZEREK
ELMÉLET, POLITIKÁK ÉS MIKROSZEREPLŐK konferencia
SZEGED

Aktuális helyzetkép: K+F+I a Dél-Dunántúlon

Kocsis Tamás
DDRIÜ Nonprofit Kft.
Ügyvezető igazgató

Szeged – 2015.07.11.

Kutatási háttér, irodalmi feldolgozás

- „Az innováció modern, evolucionista és rendszerszemléletű értelmezéséből kiindulva a regionális innovációs képességet a regionális innovációs rendszer (RIS) működési hatékonyságaként értelmezzük.

Úgy véljük, hogy az az innovációs képesség (potenciál) számbavétele kapcsán is ebből kell kiindulni.”

/Bajmóczy Z.2008./

Irodalmi feldolgozás

Inzelt A. (1998)

Enyedi Gy. (1996)

Lengyel I.(2000) (2003)

Lengyel I.– Rechnitzer J. (2004)

Inzelt A.- Szerb L. (2003)

Kocziszky Gy. (2004)

Dőry T. (2005)

Grósz A.- Csizmadia Z. (2005) (2008) (2010)

Bajmóczy Z. (2007) (2008)

Varga A. (2005) (2010)

Helyzetelemzés:

A régió földrajzi jellemzői, tér- és települési szerkezete

- Hazánk harmadik legnagyobb kiterjedésű régiója (14 ezer km²)
- Lakosság: 948 ezer fő (2010. év elején)
- Az ország legritkábban lakott térsége (népsűrűség : 67 fő/km²)
- Felszíne változatos, környezeti minősége általában kedvező
- Felszíni és felszínalatti vizekben, illetve hévízforrásokban gazdag

A régió településszerkezete kedvezőtlen, aprófalvak- és kistelepülések nagy aránya jellemző (kb. 3/4-e)

Kisebb népességű városok ellátó intézményrendszere erősen hiányos

Területi fejlettség, gazdasági viszonyok

- Legfejlettebb térségei Kaposvár, Pécs és Szekszárd, illetve Siófok környéke
- Aprófalvas térségeinek leszakadása folytatódott
- Csak néhány térségben indult meg a helyi adottságokra alapozott gazdasági fejlődés
- A régió az ország egyik tradicionális és jelentős vidéki felsőoktatási központjával (PTE; KE); kutatóbázisával rendelkezik

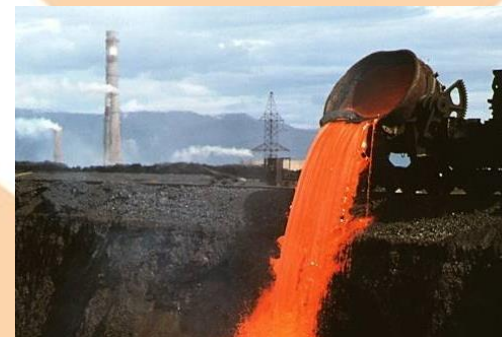
Innovációs örökség – Baranya megye:

1. Zsolnay-kerámiagyár (1868)
2. Hamerli Kesztyűgyár (1861)
3. Littke Pezsgőgyár (1859)
4. Angster Orgonagyár (1867)
5. Höffler Bőrgyár (1889)
6. Hirschfeld-sörgyár (1852)

Innovációs örökség – Somogy megye:

1. Kaposvári Gőzmalom Rt. (1864)
2. Barcsi Tanningyár és Gőzfűrész Rt.(1878)
3. Kaposvári MIR-cukorgyár (1894)
4. Haidekker Pál Gőz Szappangyár Rt. (1852)
5. Kaposvári Vasgyár (1906)
6. Kaposvári Sörgyár (1908)

Innovációs örökség – Tolna megye:

1. Fred Bern és Fiai Bőrgyár, Simontornya (1930)
2. Pétermann és Glaser Cipőgyár, Bonyhád (1917)
3. Bonyhádi Zománcgyár (1909)
4. Rittinger Ferenc-féle textilipari manufaktúra, Tamási
5. Dőry Konzervgyár, Dombóvár (1912)

Innovációs örökség:

A rendszerváltás után a régiót a gazdasági átmenet időszakában az alábbiak jellemezték:

- ✓ A technológiai szakképzettség és az új technológiák iránti érdeklődés hiánya
- ✓ Előállított termékek műszaki színvonala alacsony
- ✓ A vállalkozások korábban főleg hazai és kelet-európai piacokra termeltek
- ✓ A vállalkozások kooperációs képessége gyenge
- ✓ Az exportráta a magyar régiók sorában folyamatosan a legalacsonyabb volt

A regisztrált vállalkozások száma főbb formák szerint

(db)

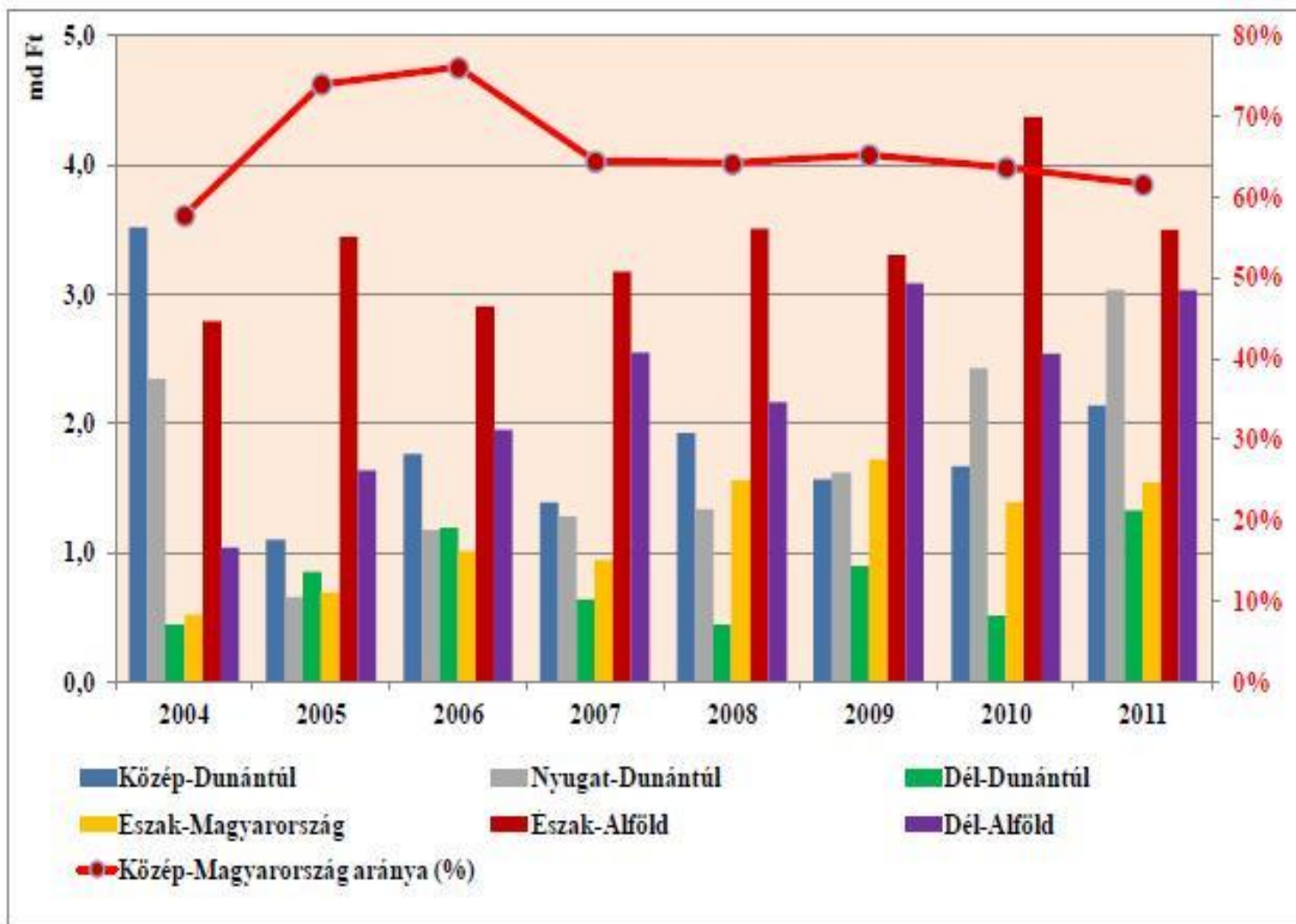
Megnevezés	Társas vállalkozás			Egyéni vállalkozás			Összesen		
	2000	2010	%-os változás	2000	2010	%-os változás	2000	2010	%-os változás
Magyarország	8382	13444	+60%	958534	405897	-58%	966916	419341	-57%
Dél-Dunántúl	1417	1999	+41%	122824	41534	-66%	124241	43533	-65%
Baranya megye	470	758	+61%	37714	12372	-67%	38184	13130	-66%
Somogy megye	623	794	+27%	52389	17586	-66%	53012	18380	-65%
Tolna megye	324	447	+38%	32721	11576	-65%	33045	12023	-64%

Forrás: Horeczki Réka gyűjtése KSH adatok alapján

Regionális K+F adatok, 2010

	100 ezer főre jutó K+F hely, db	100 ezer főre jutó K+F létszám, fő	100 ezer főre jutó kutató, fejlesztő, fő	Egy főre jutó K+F ráfordítás, Ft	Egy főre jutó K+F költség, Ft	Egy főre jutó K+F beruházás, Ft
Közép-Magyarország	49,8	1060,2	727,2	68640,7	60983,3	7657,4
Közép-Dunántúl	18,5	248,6	147,8	14997,4	13484,0	1513,3
Nyugat-Dunántúl	25,7	316,2	214,5	15588,6	13156,8	2431,8
Dél-Dunántúl	21,4	338,9	216,1	8362,6	7823,6	538,9
Észak-Magyarország	15,8	228,6	156,5	9390,4	8245,4	1144,9
Észak-Alföld	20,6	339,6	205,9	18305,2	15376,2	2929,0
Dél-Alföld	26,7	437,9	262,6	17915,5	15986,6	1928,9
Magyarország	29,8	539,1	356,5	31976,7	26893,6	3544,5
DD helyezése 2008	4	4	3	7	7	7

A K+F BERUHÁZÁSOK REGIONÁLIS MEGOSZTLÁSA MAGYARORSZÁGON 2004 ÉS 2011 KÖZÖTT (Mrd Ft)

Dél-dunántúli régió K+F mutatóinak alakulása, 2005-2010

	Kutató- fejlesztő helyek száma, db			A kutató, fejlesztő helyek tényleges létszáma összesen, fő			Összes K+F ráfordítás, millió Ft		
	Magyarország	Dél-Dunántúl	%	Magyarország	Dél-Dunántúl	%	Magyarorszá g	Dél-Dunántúl	%
2005	2 516	206	8%	49 723	4 400	9%	207 764	6 459	3%
2006	2 787	235	8%	50 411	4 344	9%	237 953	6 926	3%
2007	2 840	246	9%	49 485	3 033	6%	245 693	6 072	2%
2008	2 821	246	9%	50 279	3 709	7%	266 388	5 738	2%
2009	2 898	210	7%	52 522	3 326	6%	299 159	7 239	2%
2010	2 983	203	7%	53 991	3 213	6%	310 211	7 928	3%

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal, 2010

A K+F ráfordítások alakulása a dél-dunántúli megyékben

(millió Ft)

Terület	2006	2007	2008	2009	2010
Baranya megye	5495,20	4747,00	4182,30	5356,10	5374,6
Somogy megye	1058,60	953,60	1268,50	1519,70	2089,3
Tolna megye	371,70	371,70	287,60	362,70	463,7
Dél-Dunántúl	6926,10	6072,30	5738,40	7238,50	7927,6

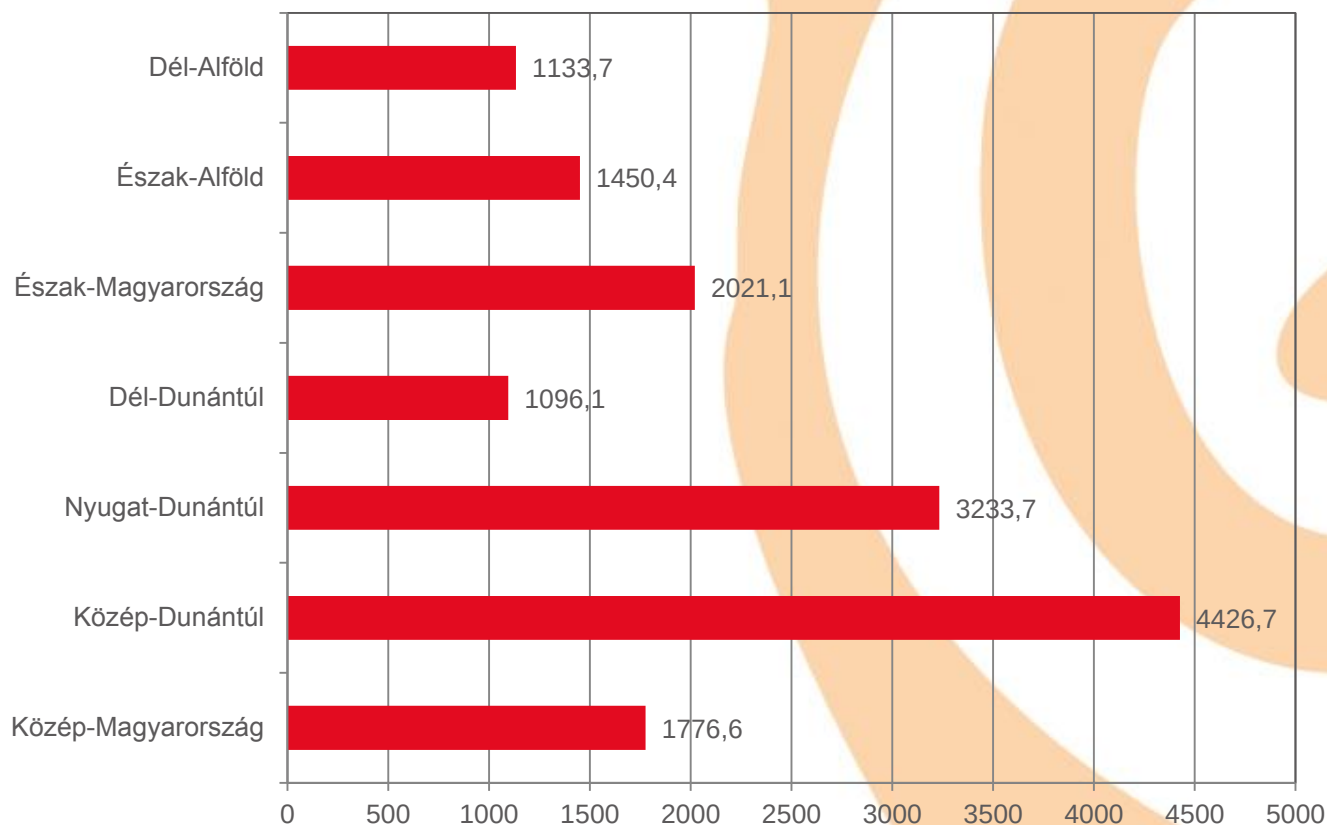
Innovációs járulék bevétel alakulása (millió Ft)

Időszak	Dél-Dunántúl				Közép-Dunántúl
	Baranya	Somogy	Tolna	Együtt	
2004	265	143	91	499	n.a.
2005	299	236	109	644	n.a.
2006	251	303	100	654	2 368
2007	226	148	97	471	982
2008	223	134	100	457	914
2009	204	145	122	471	787
2010	216	138	163	517	811
2011	364	381	162	907	760

A Dél-Dunántúli Régió K+F adatai (KSH 2010)

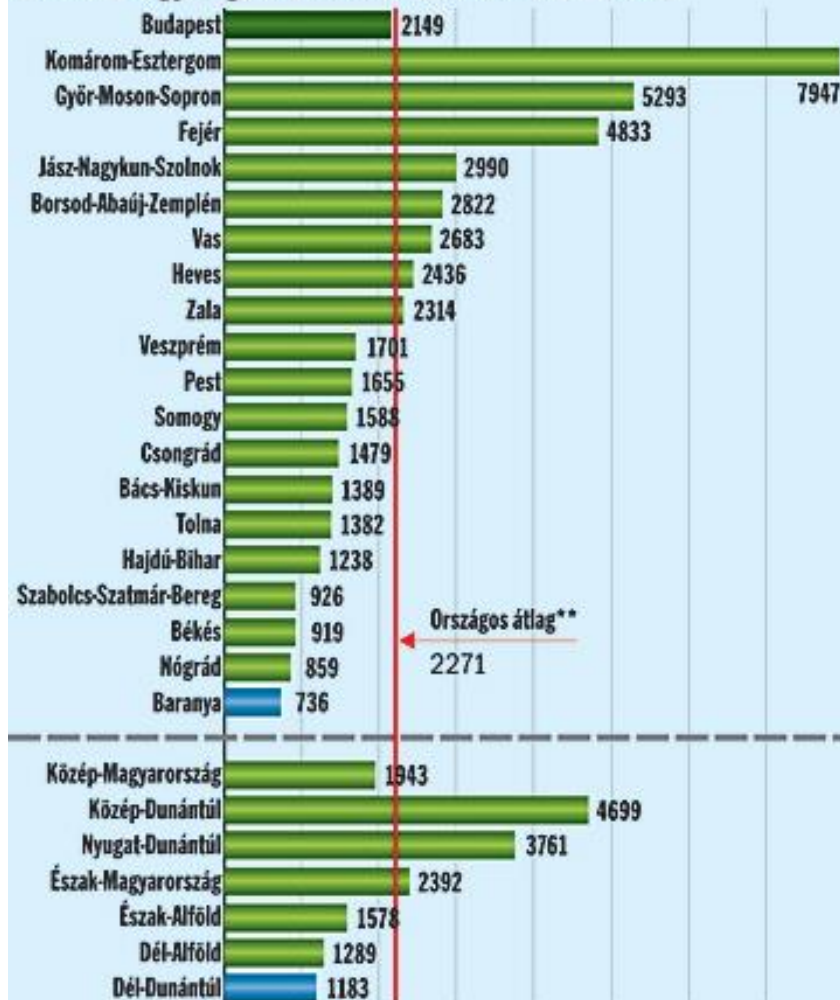
Megnevezés	Baranya megye					Somogy megye					Tolna megye				
	2000	2006	2007	2008	2009	2000	2006	2007	2008	2009	2000	2006	2007	2008	2009
Kutató-fejlesztő hely	117	174	180	180	156	10	47	52	52	41	3	14	14	14	13
Az összes dolgozó tényleges létszáma	2 529	3 618	2 324	2 967	2 726	499	496	527	536	426	8	230	182	206	174
Ebből: kutató, fejlesztő	1 587	2 027	1 923	1 751	1 780	255	345	325	351	269	2	100	93	88	85
Tudományos fokozattal és címmel rendelkezők közül:															
Akadémiai tag	9	12	12	9	10	3	1	1	2	2	–	–	–	1	–
MTA doktor	88	134	119	115	101	8	12	14	11	10	–	–	1	–	–
Kandidátus, PhD	443	585	629	806	751	60	129	111	149	92	–	11	23	5	27
Számított létszám	798	1 371	802	831	890	264	144	169	184	226	5	113	95	91	86
Ebből: kutató, fejlesztő	521	682	660	545	602	101	92	90	93	113	2	48	43	35	33
K+F-ráfordítás, millió Ft	3 329	5 495	4 747	4 182	5 356	552	1 059	954	1 268	1 520	12	372	372	288	363
Ebből:															
K+F-költség	3 041	4 575	4 263	3 880	4 645	492	816	836	1 146	1 376	8	344	339	273	321
Beruházás	287	920	484	302	711	59	243	117	122	144	5	29	33	15	42
Egy kutató-fejlesztő helyre jutó ráfordítás, millió Ft	28	32	26	23	34	55	23	18	24	37	4	27	27	21	28

Az ipari termelés egy lakosra jutó értéke (ezer Ft), 2010

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal, 2012

Az ipari termelés egy lakosra jutó értéke területi egységek szerint* (ezer forint, 2011-ben)

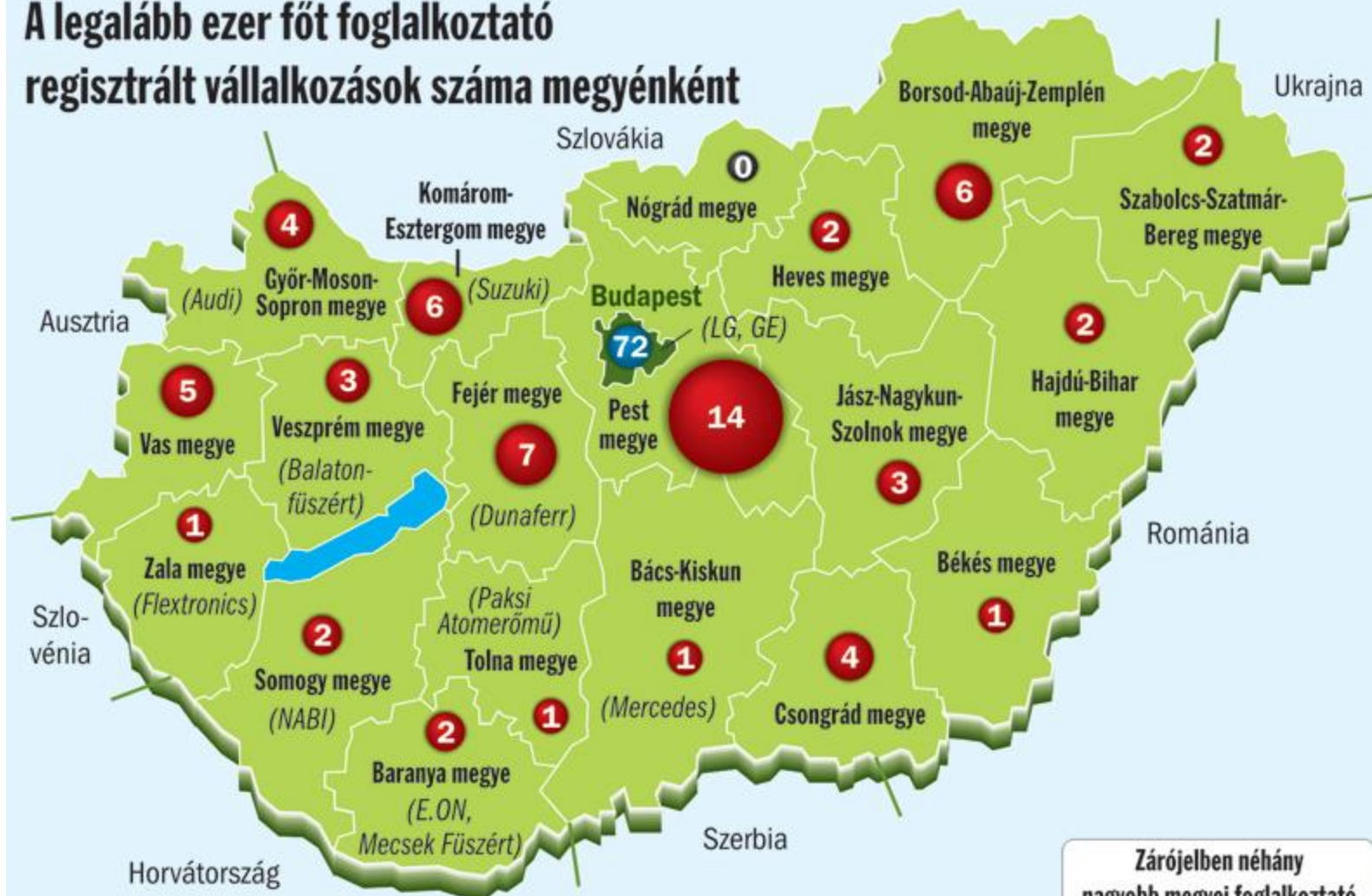

* A legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozások telephely szerinti adatai alapján

** Országhatáron kívüli termeléssel együtt

FORRÁS: KSH

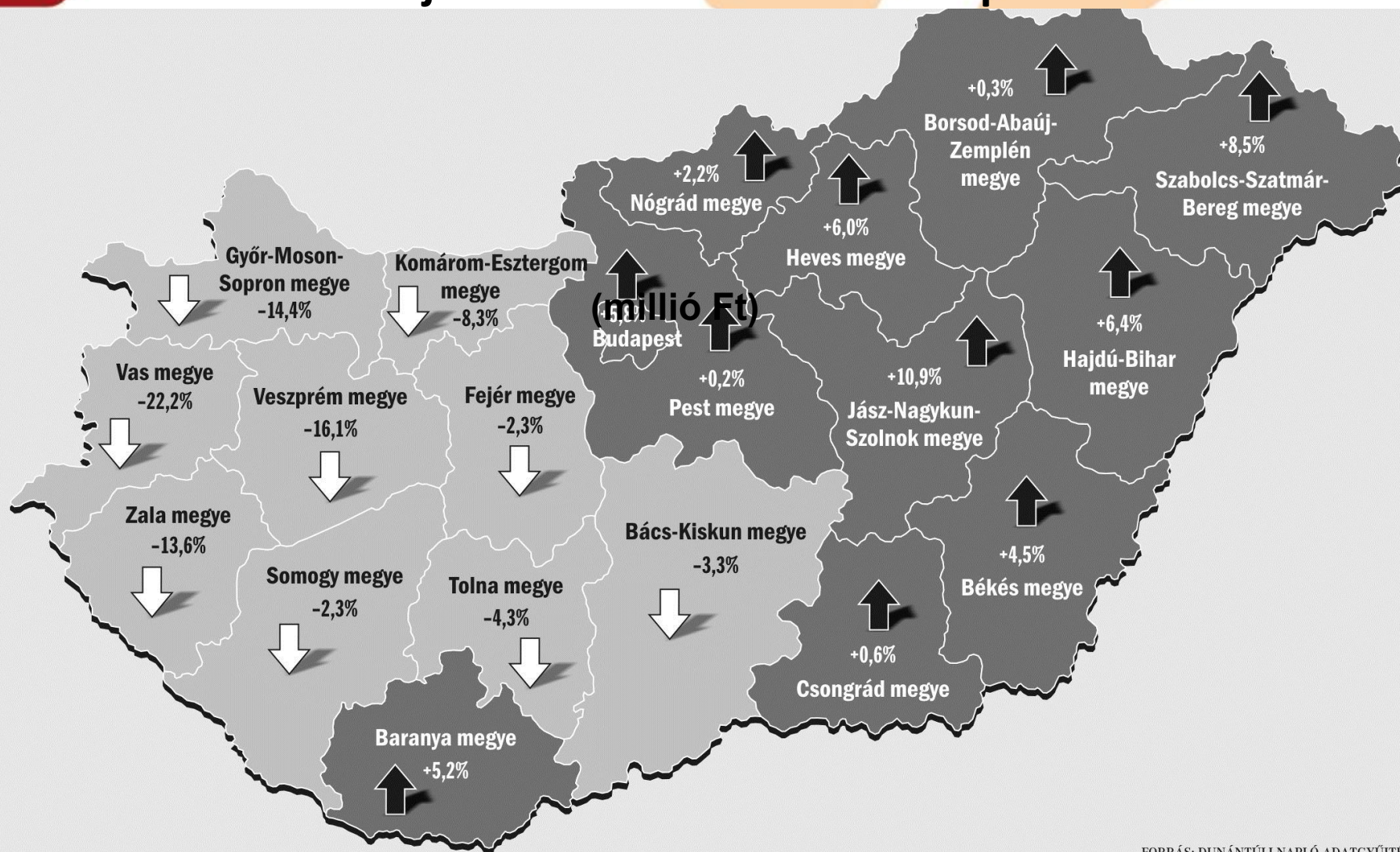
A legalább ezer főt foglalkoztató regisztrált vállalkozások száma megyénként

FORRÁS: KSH

Zárójelben néhány
nagyobb megyei foglalkoztató

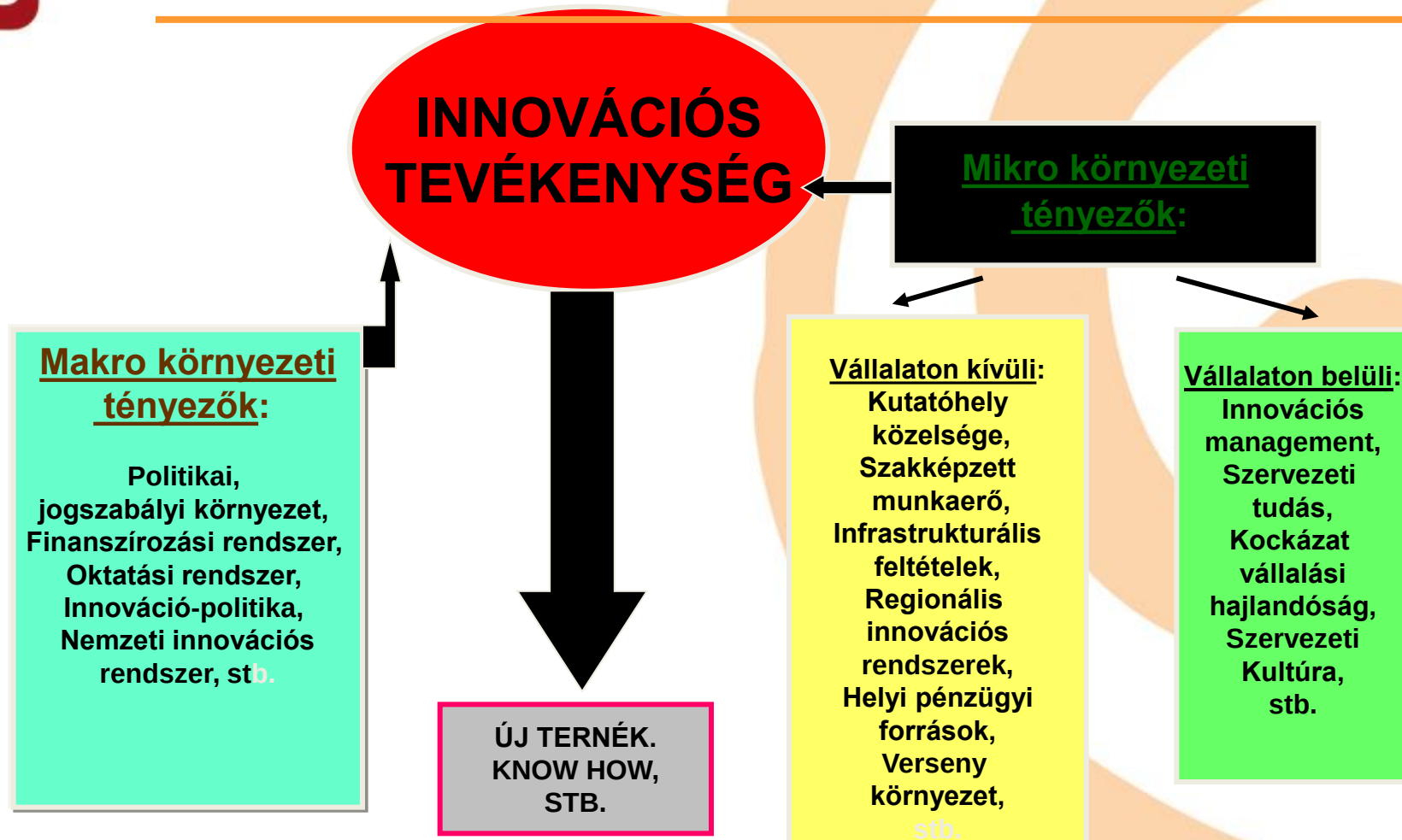
A nyilvántartott álláskeresők létszámának alakulása 2011. júliusban az előző évhez képest

Kihívások a hazai K+F területén

- Kevés a high-tech vállalkozás
- Kevés a globális piacon versenyképes termék, szolgáltatás
- Alacsony szintű a nemzeti K+F ráfordítás (2009-ben a GDP 0,97%-a, 2010-ben a GDP 1,14%-a) és ezen belül a vállalati K+F ráfordítás (2009-ben 43%, 2010-ben 51,4%)
- Nem megfelelő a K+F stratégiai együttműködés és a K+F eredmények gyakorlati hasznosítása
- A természettudományos és műszaki szakemberek száma alacsony (az EU-15 átlag 1/3-a)
- Az alacsony szabadalmi aktivitás (USPTO-nál az EU-15 átlag 9%-a, az EPO-nál 12%-a)

AZ INNOVÁCIÓS TEVÉKENYSÉGET BEFOLYÁSOLÓ NÉHÁNY FONTOSABB TÉNYEZŐ

ÖSSZEGZÉS

- A régió gazdasági potenciálja determinálja a K+F+I eredményeket,
- A gazdaságban alacsony szintű a külföldi befektetett tőke,
- Gyenge a feldolgozóipari teljesítmény,
- Fokozódó az elvándorlás a régióból,
- Hiányzik a képzett műszaki végzettségű munkaerő,
- A tudástranszfer nem elég hatékony a gyakorlat irányába (Szentágothai Kutató Központ 2012.okt.),

A RÉGIÓ LEHETSÉGES KITÖRÉSI PONTJAI 1.

- Vállalkozások piaci - üzleti alapon történő fejlesztése,
- Belső értékképző adottságok kihasználására építő növekedés- és exportorientált stratégia,
- Tudásalapú gazdaság és a technológiatranszfer erősítése,
- Gazdasági hálózatok és innovációt segítő stakeholder intézmények fejlesztése,

• A RÉGIÓ LEHETSÉGES KITÖRÉSI PONTJAI 2.

- K+F szervezetek és innováció fejlesztése
- versenyképesség erősítését szolgáló elemek és gazdasági ágazatok fejlesztése, regionális fejlesztés és innováció finanszírozás
- képzési struktúra és portfólió, valamint a Triple Helixnek megfelelő innovációt gerjesztő kapcsolatok fejlesztése
- innovációs hálózatok kialakítása és gazdasági, ágazati klaszterek fejlesztése

KÖSZÖNÖM MEGTISZTELŐ FIGYELMÜKET!

Kocsis Tamás

Email: tamas.kocsis@ddriu.hu

Tel: +36-72 511 676